

ALTERNATÍV TÖRTÉNELEM

ÖSSZEFOGLALÁS

A projekt során a tanulók az *Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásának történelmi okait* vizsgálták, majd alternatív történelmi forgatókönyvet dolgoztak ki. A tanulók csoportmunkában megtervezték, hogyan nézne ki a Monarchia 2026-ban politikai, gazdasági, technológiai és társadalmi szempontból. A projekt során digitális eszközök segítségével híradó videót készítettek, amelyben tudósítóként mutatták be az alternatív világ híreit. A matematikai óra során gráfmodellel ábrázolták a történelmi ok-okozati kapcsolatokat. A projekt fejlesztette a történelmi gondolkodást, a digitális kompetenciákat és az együttműködési készségeket.

ALAPADATOK

SZERZŐ(K) NEVE

Tóth László, Bokor István, Kutyifa Ildikó

A MEGVALÓSÍTÁS IDŐPONTJA

2026. március 23. - 27.

TANTÁRGYAK KÖRE

Történelem, Matematika, Digitális kultúra

SAKKÉPZÉSI INTÉZMÉNY ESETÉN

ÁGAZAT	ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	SAKMA	TANULÁSI TERÜLET
Informatika és távközlés, Rendészet és közszolgálat	10. ÉVFOLYAM, ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	-	TÖRTÉNELMI ÉS TÁRSADALMI ISMERETEK DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK MATEMATIKAI GONDOLKODÁS

ÉVFOLYAM(OK)

10. évfolyam

A PROJEKT IDŐTARTAMA (MIN. 5 ÓRA) ÉS KERETEI
(ISKOLAI, ILLETVE ISKOLÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK)

5 tanóra (2 történelem, 2 digitális kultúra, 1 matematika), tanórai keretben megvalósítva.

SZÜKSÉGES ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK

(A projekt megkezdéséhez szükséges előzetes ismeretek, fogalmi, tartalmi tudás és készségek listája.)

A projekt megvalósításához a tanulóknak rendelkezniük kellett alapvető történelmi ismeretekkel az első világháborúról, a Monarchia felbomlásáról és Trianonról. Szükséges volt alapvető digitális kompetencia (prezentáció készítés, szövegszerkesztés, internetes információkeresés). Előnyt jelentett az alapvető matematikai logikai gondolkodás és a diagramok értelmezésének képessége. Fontos készségek voltak továbbá az együttműködés, kommunikáció és problémamegoldás.

A PROJEKT PEDAGÓGIAI ALAPJAI

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A tanulók ismerjék:

- az *Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásának okait*

- az első világháború következményeit
- a trianoni békeszerződés hatásait
- az alternatív történelem fogalmát
- a történelmi ok-okozati összefüggések jelentőségét
- a modellezés szerepét a történelem értelmezésében

KÉSZSÉGFEJLESZTÉS CÉLJAI

A projekt során fejlődött:

- a kritikai gondolkodás
- a történelmi elemző képesség
- a digitális tartalomkészítés
- a kreativitás
- az együttműködési készség
- a prezentációs készség
- a problémamegoldó gondolkodás
- a digitális kompetencia
- a logikai gondolkodás (matematikai modellezés)

A TANANYAG CÉLRENDSZERÉT KIFEJTŐ KÉRDÉSEK

ALAPKÉRDÉS

ELKERÜLHETŐ LETT VOLNA AZ OSZTRÁK–MAGYAR MONARCHIA FELBOMLÁSA?

PROJEKTSZINTŰ KÉRDÉS

- Milyen belső problémák vezettek a Monarchia összeomlásához?
- Milyen szerepet játszott az első világháború?
- Hogyan nézett volna ki a Monarchia ha reformokon megy keresztül?
- Milyen lenne egy fennmaradó Monarchia gazdasága?
- Milyen technológiai fejlettséget érhetett volna el?
- Hogyan alakult volna Európa politikai térképe?

TARTALMI KÉRDÉSEK

- Mi volt a dualizmus rendszere?
- Miért okoztak problémát a nemzetiségi törekvések?
- Milyen következményei voltak Trianonnak?
- Hogyan lehet történelmi eseményeket modellezni?
- Hogyan készíthető digitális híradó?

ÉRTÉKELÉS A PROJEKT SZORÁN

AZ ÉRTÉKELÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

A projekt során formatív értékelést alkalmaztunk. A tanulók folyamatos visszajelzést kaptak a csoportmunka során. Az értékelés több elemből állt:

- tanári megfigyelés a csoportmunka során
- a projektfüzet kitöltésének értékelése
- a digitális produktum (videó) értékelése
- csoportos prezentáció értékelése

A projekt kézzel fogható eredményei:

- kitöltött projektfüzetek
- alternatív történelmi modellek
- digitális híradó videó
- matematikai folyamatábra

Az értékelés a projekt végén történt prezentáció során történt, tanári visszajelzéssel.

A PROJEKT MENETE

MÓDSZERTANI ELJÁRÁSOK

A projekt több egymásra épülő szakaszból állt:

1. Történelmi alapozás:

A tanulók megismerték a Monarchia felbomlásának okait, majd alternatív történelmi lehetőségeket vizsgáltak.

2. Modellalkotás:

A matematika órán gráf segítségével modellezték a történelmi döntési pontokat és következményeket.

3. Digitális tervezés:

A digitális kultúra órákon hírszerkesztőségeket alakítottak és megtervezték az alternatív világ híreit.

4. Produktum készítés:

A tanulók videó híradót készítettek, amelyben tudósítóként mutatták be az alternatív Monarchia eseményeit.

Differenciálás:

A rendszert szakos tanulók a biztonságpolitikára és titkosszolgálati kérdésekre fókuszáltak, míg az informatikai tanulók a technológiai fejlődésre és AI témákra.

Digitális biztonság:

A tanulók megbeszélték az AI felelős használatát és az online forráskritika fontosságát.

A PROJEKTHEZ SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS ESZKÖZÖK

Hardver:

- számítógépek
- projektor
- digitális tábla

Szoftver:

- PowerPoint
- Canva
- Word
- AI eszközök
- ChatGPT

Egyéb:

- projektfüzet
- internet hozzáférés

ELLENŐRZŐ SZEMPONTOK A HATÉKONY PROJEKT TERVEZÉSÉHEZ ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

- A projekt megvalósítására legalább 5 tanóra áll rendelkezésre.
- A projekt megvalósításában fontos szerepet játszik a digitális technológia eszközként való alkalmazása.
- A tanulási folyamat középpontjában a tanulók állnak.
- A projekt a tantervi követelményekkel összehangolt, fontos tanulási célokra összpontosít.
- A projekt céljai között szerepel a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése.
- A projekt során folyamatos, többféle típusú értékelés történik.
- A projekt egymással összefüggő feladatokat és tevékenységeket tartalmaz, amelyeket adott időtartam alatt kell végrehajtani.
- A projektre jellemző a multidiszciplináris megközelítés.
- A projekt feladataiban legyen kihívás, problémamegoldás, kutatás, vizsgálódási lehetőség.
- A tanulók a megszerzett tudást és készségeket bizonyítják a projekt produktumaiban, amelyek publikálhatók, előadhatók vagy bemutathatók.
- Az intézmény regisztrált a Digitális Témahét honlapon.